KONINKRIJK BELGIE

ADVIES 31.203/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 24 januari 2001 door de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "tot vaststelling van de voorwaarden en de regels inzake de toekenning van subsidies voor exportbevorderende activiteiten", heeft op 8 maart 2001 het volgende advies gegeven :

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit beoogt de voorwaarden te bepalen waaronder door de openbare instelling Export Vlaanderen subsidies kunnen worden toegekend aan ondernemingen die bepaalde exportbevorderende activiteiten ontwikkelen.

Rechtsgrond daartoe wordt geboden door artikel 22bis, tweede lid, van het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van Export Vlaanderen, naar luid waarvan de Vlaamse regering bepaalt onder welke voorwaarden en volgens welke regels subsidies, leningen, zekerheidsstellingen of andere vormen van tegemoetkomingen onder bezwarende of kosteloze titel binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kunnen worden verleend tot ondersteuning van de activiteiten van ondernemingen die bijdragen tot de bevordering van de uitvoer.

Artikel 40, § 3, van het ontworpen besluit, dat betrekking heeft op de inning, door de openbare instelling Export Vlaanderen, van de terugbetalingen van de naar het Vlaamse Gewest overgedragen rechten van het Fonds voor Buitenlandse Handel, geeft, met toepassing van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, bovendien uitvoering aan artikel 23, § 2, van het decreet van 23 januari 1991.

Krachtens die bepaling worden de goederen, de rechten en de verplichtingen van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel die aan het Vlaamse Gewest worden

overgedragen, vanaf de datum van die overdracht aan de instelling Export Vlaanderen overgedragen.

ALGEMENE OPMERKING

Gezien de aard van de ontworpen regeling waarin noodzakelijkerwijze een aantal open, voor een evolutieve interpretatie vatbare, begrippen voorkomen, verdient het aanbeveling de tekst van het ontworpen besluit te laten voorafgaan door een verslag aan de Vlaamse regering.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Gelet op hetgeen is opgemerkt omtrent de rechtsgrond van het ontworpen besluit, dient de aanhef te worden aangevuld met een lid, dat het eerste lid wordt, waarin wordt verwezen naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Bovendien dient in het huidige eerste lid, dat het tweede lid wordt, ook melding te worden gemaakt van artikel 23 van het decreet van 23 januari 1991, gewijzigd bij het decreet van 24 juli 1996.

2. Aan de aanhef dienen twee nieuwe leden te worden toegevoegd, die het derde en het vierde lid worden, waarin wordt verwezen naar de bij de artikelen 42 en 43 van het ontwerp opgeheven besluiten.

3. De opname van de in het huidige derde lid van de aanhef weergegeven considerans is noch door enige bepaling voorgeschreven, noch is zij nodig voor een goed begrip van de ontworpen regeling. Het huidige derde lid van de aanhef kan dan ook vervallen.

4. In het huidige vierde lid van de aanhef, dat het zesde lid wordt, dient enkel melding te worden gemaakt van de datum van 12 januari 2001.

5. In het huidige vijfde lid van de aanhef, dat het zevende lid wordt, dient het nummer van het advies van de Raad van State, afdeling wetgeving, te worden vermeld.

Voordrachtformule

Het ontwerp dient te worden voorgedragen door de functioneel bevoegde minister, zijnde de Vlaamse minister, bevoegd voor de buitenlandse handel. Aangezien de minister-president van de Vlaamse regering die bevoegdheid uitoefent, schrijve men "Op voorstel van de minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid,".

Artikel 1

1. Aangezien de economische samenwerkingsverbanden handelsvennootschappen met rechtspersoonlijkheid zijn

(artikel 2, § 2, van het Wetboek van vennootschappen), dient ervan niet afzonderlijke melding te worden gemaakt in de definitie van het begrip onderneming.

2. In een artikel waarin begrippen worden gedefinieerd, horen geen bepalingen met een normatief karakter thuis. De opsomming in artikel 1, 5°, van de sectoren die de in het ontwerp bedoelde subsidies niet kunnen genieten, dient derhalve elders in het ontwerp, bijvoorbeeld in artikel 2, te worden opgenomen.

Artikel 2

1. Het in artikel 2, § 1, bepaalde is een nodeloze herhaling van artikel 22bis, eerste lid, van het decreet van 23 januari 1991 en wordt bovendien nog eens herhaald in de artikelen 3 en 22 van het ontwerp.

Artikel 2, § 1, dient derhalve uit het ontwerp te worden weggelaten.

2. De "de minimis"-regeling houdt in dat alle steun die aan een welbepaalde onderneming wordt toegekend, wat ook de rechtsgrond ervan is, een bedrag van - thans - 100.000 euro niet mag overschrijden, en dit gedurende een periode van drie jaar, te rekenen vanaf het moment dat de eerste "de minimis"-steun aan de betrokken onderneming is

toegekend. Die regel zou in artikel 2, § 2, duidelijker kunnen worden verwoord.

Bovendien is het af te raden om in een besluit met een permanent karakter te verwijzen naar een precies bedrag dat is opgenomen in een andere norm waaraan men zich beoogt te conformeren. De wijziging van dat bedrag in die laatste norm zou dan immers telkens noodzaken tot een aanpassing van dat besluit. Beter is het derhalve in het algemeen te verwijzen naar het maximumbedrag dat krachtens de Europese "de minimis"-regeling geldt.

3. Artikel 2, § 3, bevat een procedurele regel die geldt voor alle in het ontworpen besluit bedoelde subsidieaanvragen. Deze bepaling kan derhalve beter worden ondergebracht in artikel 41 van het ontworpen besluit, waarin nog een aantal andere algemeen geldende procedurele bepalingen zijn opgenomen.

Hoofdstuk II

Men vervange, meer in overeenstemming met de in artikel 22bis van het decreet van 23 januari 1991 en elders in het ontworpen besluit gebruikte terminologie, in het opschrift van hoofdstuk II het woord "exportgerichte" door het woord "exportbevorderende".

Artikel 3

1. Er dient te worden verduidelijkt wat het voorwerp is van het in artikel 3, § 1, 4°, bedoelde bestek.

2. Gelet op het algemene karakter van de in artikel 3, § 3, opgenomen bepalingen, kan worden aanbevolen deze onder te brengen in artikel 2 van het ontworpen besluit. Artikel 22, tweede lid, van het ontwerp zou dan overbodig worden en zou dan dienvolgens kunnen worden weggelaten.

3. Het is niet logisch om, zoals in artikel 3, § 3, enerzijds een advies bindend te maken, maar anderzijds dat advies als facultatief te beschouwen door het initiatief tot het inwinnen ervan in handen van de betrokken instelling te leggen.

Artikel 4

1. Indien de stellers van het ontwerp ingaan op de suggestie om het ontworpen besluit te laten voorafgaan door een verslag aan de Vlaamse regering, zou daarin kunnen worden uitgelegd waarom in de regel de activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen moeten zijn gericht op landen die geen deel uitmaken van de Europese Economische Ruimte, en waarom op die regel dan nog eens een uitzondering wordt gemaakt voor de in artikel 3, § 1, 3° en 5°, bedoelde activiteiten.

Een gelijkaardige opmerking geldt ten aanzien van artikel 23, § 1, 2°.

2. Krachtens artikel 4, 4°, kan geen subsidie worden toegekend, niet enkel wanneer een subsidie voor dezelfde kosten is verleend door een andere overheid (1), maar ook wanneer er bij een andere overheid een aanvraag voor zulk een subsidie is ingediend. Vraag is of het louter indienen van een aanvraag tot subsidie bij een andere overheid als gevolg mag hebben dat geen subsidie kan worden toegekend, nu het indienen van een subsidieaanvraag uiteraard niet noodzakelijkerwijze leidt tot het toekennen van de subsidie. Eventueel zou kunnen worden bepaald dat de behandeling van de subsidieaanvraag wordt opgeschort tot de overheid bij wie de andere subsidieaanvraag is ingediend, over die aanvraag uitspraak heeft gedaan.

Een gelijkaardige opmerking geldt ten aanzien van artikel 23, § 1, 3°.

Artikel 6

Men schrijve in artikel 6 "kunnen voor maximaal drie reizen (...) subsidies worden toegekend" in plaats van "kunnen er maximaal drie reizen (...) worden toegekend".

---

(1) Gelet op het exclusieve karakter van de - zowel materiële als territoriale - bevoegdheidsverdeling tussen de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten, is het overigens uitgesloten dat eenzelfde activiteit zowel door het Vlaamse Gewest als door de federale overheid of door een ander gewest zou kunnen worden gesubsidieerd.

Artikel 7

Er dient duidelijker tot uiting te komen dat in artikel 7, § 1, eerste lid, een delegatie wordt toegekend aan de bevoegde minister.

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van de artikelen 13, § 2, tweede lid, 18, eerste lid, 4°, en 31, § 2, tweede lid.

Artikel 9

1. Krachtens artikel 9, § 1 (beter : artikel 9, eerste lid) neemt de instelling binnen een termijn van vijfenveertig werkdagen een beslissing over de subsidieaanvraag. Eenzelfde termijn wordt gesteld in de artikelen 17, § 2, eerste lid, 20, § 1, 27, § 1, 33, § 1, en 37, eerste lid. In de artikelen 13, § 2, eerste lid, en 15, § 2, wordt evenwel in een beslissingstermijn van dertig dagen voorzien.

Vraag is of deze verschillende termijnen beantwoorden aan de bedoeling van de stellers van het ontwerp en, in bevestigend geval, wat het onderscheid met betrekking tot de beslissingstermijn verantwoordt.

2. Indien, bovenop het advies van het bevoegde provinciale kantoor, bij individuele prospectiereizen en bij deelname aan groepsreizen ook nog het advies van de Vlaamse economische vertegenwoordiger vereist is, dienen in

artikel 9, § 1, 1° (beter artikel 9, eerste lid, 1°) de woorden "en/of" te worden vervangen door het woord "en".

3. Aangezien het de instelling Export Vlaanderen is en niet de bevoegde minister die de beslissing tot het toekennen van de subsidie neemt, schrappe men in artikel 9, § 2 (beter artikel 9, tweede lid) de woorden "in naam van de minister".

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van de artikelen 13, § 2, tweede lid, 15, § 2, 17, § 2, tweede lid, 20, § 2, 27, § 2, 33, § 2, en 37, tweede lid.

Artikel 11

Men schrijve in artikel 11, § 3, beter "of" in plaats van "en/of".

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van artikel 29, § 1.

Artikel 13

De zin beginnende met de woorden "Zoniet moet dit document ..." die aansluit op 3° van artikel 13, § 1, tweede lid, dient als een afzonderlijk lid te worden opgenomen en als volgt te worden geredigeerd :

"Wanneer het in 3° bedoelde document op het ogenblik van de aanvraag niet beschikbaar is, wordt dit

document uiterlijk drie maanden na de beurs bij de instelling ingediend".

Artikel 14

Ook in artikel 14 dient te worden verduidelijkt wat het voorwerp is van het erin bedoelde bestek.

Artikel 16

Teneinde verwarring met het in artikel 1, 7°, gedefinieerde begrip "de instelling" te vermijden, schrijve men in artikel 16, § 5, beter "de organisator" in plaats van "de organiserende instelling".

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van artikel 17, § 1.

Artikel 18

Artikel 18, eerste lid, creëert een onderscheid in behandeling tussen ondernemingen al naargelang de kostenraming voor de oprichting van het prospectiekantoor wel of niet 99.000 euro, exclusief BTW bedraagt.

Vraag is wat dit onderscheid in behandeling verantwoordt. Die vraag klemt des te meer gelet op het

gegeven dat de oprichtingskosten van een prospectiekantoor sterk van land tot land kunnen verschillen.

De Raad van State, afdeling wetgeving, merkt in dit verband op dat de doelstelling om het bedrag van 100.000 euro, dat binnen het raam van de "de minimis"-regeling als maximum voor steunverlening geldt, niet te overschrijden, ook kan worden bereikt door het bedrag van de te verlenen subsidies tot een maximum van 99.000 euro te beperken (1).

Hoofdstuk III

Aangezien hoofdstuk III ook betrekking heeft op de exportbevorderende activiteiten van de havengemeenschappen, dienen aan het opschrift van hoofdstuk III de woorden "en havengemeenschappen" te worden toegevoegd.

Artikel 25

1. Men schrijve in artikel 25, eerste en tweede lid, respectievelijk, "artikel 22, eerste lid, 1° en 2°," in plaats van "artikel 22, 1° en 2°" en "artikel 22, eerste lid, 1°," in plaats van "artikel 22, 1°".

(1) Een gelijkaardige opmerking kan in zekere mate worden gemaakt ten aanzien van de artikelen 14 en 35, eerste lid.

2. Het is niet duidelijk wat wordt bedoeld met de woorden "(in) een bijdrage van 120 euro per overnachting voor de loonkosten van één personeelslid".

Indien het enkel in de bedoeling ligt een tegemoetkoming voor overnachtingskosten te verlenen, kunnen de woorden "voor de loonkosten" vervallen.

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van artikel 31, § 2.

3. Er moet worden verduidelijkt in welk opzicht de instelling Export Vlaanderen wordt "betrokken" bij de organisatie van de in artikel 25, tweede lid, bedoelde reizen.

Artikel 30

Men schrijve in artikel 30 "De artikelen 12 en 13 ..." in plaats van "Artikel 12 en 13 ...".

Artikel 31

In de inleidende zin van artikel 31, § 1, eerste lid, moet worden geschreven "artikel 22, eerste lid, 4°," in plaats van "artikel 22, 4°,".

Artikel 35

Men schrijve in artikel 35, eerste lid, "artikel 22, eerste lid, 5°," in plaats van "artikel 22, 5°,".

Artikel 39

1. Er dient te worden verduidelijkt welke de rechtsgevolgen zijn van de in artikel 39, § 1 (beter artikel 39, eerste lid) bedoelde erkenning.

2. De in artikel 39, § 2 (beter artikel 39, tweede lid) aan de minister verleende delegatie gaat de perken van het nemen van louter aanvullende en bijkomstige detailmaatregelen te buiten en is derhalve ontoelaatbaar.

Artikel 39, § 2, dient derhalve te vervallen.

Artikel 40

Krachtens artikel 40, § 4 (beter artikel 40, vierde lid) worden de bevoegdheden die krachtens het ontworpen besluit aan de algemeen directeur van de instelling Export Vlaanderen worden verleend, tevens verleend aan de ambtenaar die met de waarneming van het ambt van de titularis is belast of die hem vervangt bij tijdelijke afwezigheid of verhindering.

Die bepaling dient te vervallen. Enerzijds worden in het ontworpen besluit geen bevoegdheden toegekend aan de algemeen directeur van de instelling Export Vlaanderen, anderzijds staat het niet aan de Vlaamse regering een van artikel 18, tweede lid, van het decreet van 23 januari 1991 afwijkende regeling inzake de bevoegdheid van de algemeen

directeur uit te vaardigen. Evenmin verdient het aanbeveling om binnen het raam van een specifiek subsidiebesluit regelingen uit te werken die thuishoren in een algemeen statutair besluit.

Artikel 41

1. Uit rechtszekerheidsoverwegingen kan de in artikel 41, § 2, eerste lid, bedoelde beroepstermijn beter beginnen te lopen vanaf de datum van ontvangst van de betrokken beslissing.

2. In artikel 41, § 2, tweede lid, wordt gebruik gemaakt van de techniek van de impliciete verwerpingsbeslissing.

Zoals de Raad van State, afdeling wetgeving, er reeds meermaals op gewezen heeft, dient dergelijk procédé beter uitzondering te blijven, aangezien er ernstige bezwaren aan verbonden zijn op het vlak van de rechtszekerheid en de waarborgen voor de rechtzoekende. Onder meer zijn dergelijke impliciete verwerpingsbeslissingen niet formeel gemotiveerd en worden zij niet bekendgemaakt of betekend.

In ieder geval rijst de vraag of, zo de regering toch meent het procédé van de stilzwijgende beslissing te moeten aanwenden, er niet beter aan zou worden gedaan te voorzien in een stilzwijgende beslissing van inwilliging van

het beroep in plaats van in een stilzwijgende beslissing van verwerping.

3. Aangezien enkel beroep zal worden ingesteld tegen een weigeringsbeslissing, heeft het geen zin te bepalen dat het indienen van het beroep de bestreden beslissing niet schorst. Artikel 41, § 2, laatste lid, dient derhalve te vervallen.

Hoofdstuk V

Het opschrift van hoofdstuk V dient te luiden "Opheffingsbepalingen" in plaats van "Slotbepalingen".

Artikel 46

De onder artikel 46 weergegeven tabel vermeldt met betrekking tot artikel 25 in de tweede kolom het cijfer "125", terwijl in de tekst van artikel 25 het cijfer "120" wordt vermeld.

Die discordantie dient te worden verholpen.

Artikelen 47 en 48

De artikelen 47 en 48 dienen onder een hoofdstuk VII met als opschrift "Slotbepalingen" te worden ondergebracht.

Ondertekening

Het ontwerp dient enkel te worden ondertekend door de minister-president van de Vlaamse regering. Aangezien die tegelijk de functioneel bevoegde minister is, dient te worden geschreven "De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid,".

LEGISTIEKE OPMERKINGEN

1. Een indeling in paragrafen is niet raadzaam wanneer elke paragraaf slechts uit één lid bestaat en die indeling niet tot een meer duidelijke voorstelling van het ingedeelde artikel kan leiden. Gelet op dat voorschrift ziet men beter af van de indeling in paragrafen van de artikelen 2, 9, 12, 16, 20, 23, 27, 29, 33, 39 en 40.

2. Men schrijve in de artikelen 8, eerste lid, 9, § 1, 13, § 2, 15, § 2, 17, § 2, 19, eerste lid, 20, § 1, 26, eerste lid, 27, § 1, 32, eerste lid, 37, eerste lid, en 41, § 2, eerste lid, al naargelang het geval "vijftien", "twintig", "dertig" en "vijfenveertig" in plaats van "15", "20", "30" en "45".

3. Een opsomming mag niet worden onderbroken door een tussenzin. De redactie van de artikelen 4, 10, 18, eerste lid, en 28 dient in het licht van deze regel te worden aangepast.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	staatsraden,
	J. SMETS,	
	G. SCHRANS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
	E. WYMEERSCH,	
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. K. BAMS, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A. BECKERS M. VAN DAMME